

Obsah / Spis treści

1 ÚVOD / WSTĘP

Blue Notes / Josef Kiszka	9
Slovo úvodem / Na wstępie / Josef Kiszka	10

2 HRANICE / GRANICE

O projektu / O projekcie	
Projekt Hranice / Projekt Granice / Josef Kiszka	17
Pohraničí / Pogranicze	
Pogranicza w socjologii / Pohraničí v sociologii / Anna Šlíz, Marek S. Szczepański	25
Przypadek pogranicza polsko-czeskiego / Případ polsko-českého pohraničí / Anna Šlíz, Marek S. Szczepański	26
Schengen a rozvoj pogranicza polsko-czeskiego / Schengen a rozwój polsko-českého pohraničí / Piotr Obracaj	29

3 SLEZSKO / ŚLĄSK

Geografická charakteristika / Charakterystyka geograficzna	
Přírodní charakteristika zkoumané oblasti / Charakterystyka przyrodnicza badanego obszaru / Tadeusz Siwek	35
Krajina a její ráz / Krajobraz i jego charakter	
Krajinný ráz – metodika / Charakter krajobrazu – metodyka / Jiří Lów	37
Vymezení znaků a hodnot krajinného rázu na příkladu Javornicka v Rychlebských horách / Specyfikacja znaków i ocena charakteru krajobrazu na przykładzie Jawornickiego i Gór Złotych / Jiří Lów	38
Historie prostoru / Historia obszaru	
Vstupní studie interakcí přírodních a kulturně historických daností s rozvojovými možnostmi Slezského přeshraničí / Studium wprowadzające interakcji faktów przyrodniczych i historyczno-kulturowych z rozwojowymi możliwościami śląskiego pogranicza / Jiří Lów	43
Vybrané historické a socioekonomické souvislosti česko-polských příhraničních vztahů / Wybrane historyczne i socjoekonomiczne zależności czesko-polskich stosunków transgranicznych / Pavel Roubínek, Pavel Ptáček, Petr Kládivo	47
Komunikace, identita, jazyk / Komunikacja, tożsamość, język	
Česko-polské pomezí: kulturně-geografický pohled / Czesko-polskie pogranicze w perspektywie geografii kultury / Tadeusz Siwek	52
Czy intensywniejsza współpraca transgraniczna odzwierciedla się w stosowaniu nazw geograficznych? / Odrąży se intensyfikacje přeshraniční spolupráce v zeměpisném názvosloví? / Monika Choroś	55
Slezsko a architektonická kultura na periferii: Nesamozřejmý fenomén v kulturně, národnostně i politicky rozdělené zemi / Śląsk i kultura architektoniczna na peryferii: nieoczywisty fenomen w kulturowo, narodowościowo i politycznie podzielonej ziemi / Martin Strakoš	59
Modernizm na peryferiach. Granice państwowe a architektura gmachów publicznych Górnego Śląska w latach międzywojennych (1922–1939) / Modernismus na peryferii. Státní hranice v architektuře veřejných budov Horního Slezska v meziválečném období (1922–1939) / Ryszard Nakonieczny	64
Vybavenost pro kulturně-společenský život v obcích na Hlučínsku a Ratibořsku / Infrastruktura dla kulturowo-społecznego życia w Hulczyńskim i Raciborskiem / Nedvěd Martin	71

4 WORKSHOP 2012 PRAJZSKO / WARSZTATY 2012 PRAJZSKO

Úvod / Wstęp	
Prajzsko. Pohraničí, nikoliv příhraničí. Kraj vrásčitý, nikoliv zvrásněný / Prajskie. Pogranicze. Ziemia pełna zmarszczek, choć równina / Tomáš Bindr	77
Studie regionálního rozvoje příhraniční oblasti jižní Moravy a Dolního Rakouska - spolupráce tří universit – VUT Brno, TU Wien a UNI Kaiserslautern / Koncepcja rozwoju regionalnego pogranicza Moraw południowych i Dolnej Austrii – współpraca trzech uczelni - VUT Brno, TU Wien a UNI Kaiserslautern / Mojmir Kyselka	78

Pro memento / Pro memento / Josef Kiszka	80
Wprowadzenie do warsztatów / Uvedení do workshopu / Martyna Świerczyńska	82
Eksperymentowanie z metodami planowania strategicznego na obszarze Euroregionu Silesia / Experimentování s metodami strategického plánování v oblasti Euroregionu Silesia / Marcin Spyra	82
Kulturní dimenze a historický background / Wymiar kulturowy i historyczny background	
Mikrosonda předpokladů přeshraniční spolupráce – Jesenicko / Mikrosonda przesłanek współpracy transgranicznej / Pavel Roubínek, Pavel Ptáček, Petr Kládivo	86
Prajzsko jako socioekoton / Prajskie jako socjoekoton / Josef Kiszka, Martin Nedvěd, Ondřej Turoň	89
Symbiotický prostor – kulturní stabilizace / Przestrzeń symbiotyczna – stabilizacja kulturowa / Josef Kiszka, Martina Mlčochová, Martin Nedvěd	92
Urbanisticko-architektonické uspořádání / Ład urbanistyczno-architektoniczny	
Jádro a forma sídel / Siedlisko, jego rdzeń i forma / Pavla Franková, Josef Kiszka, Martin Nedvěd	96
Krajina a kulturní fragment v krajině / Krajobraz i kulturowy fragment / Josef Kiszka, Martin Nedvěd, Jiří Papoušek	100
Udržitelnost / Zrównoważony rozwój	
Zrównoważony rozwój Euroregionu Silesia. Synteza pracy podczas warsztatów projektowych / Udržitelný rozvoj Euroregionu Silesia. Syntéza výsledků architektonického workshopu / Marcin Spyra	107
Udržitelný rozvoj, hospodářská obroda, substance a fragment / Zrównoważony rozwój, gospodarka, substancja i fragment / Josef Kiszka, Martin Nedvěd, Hana Nováčková	111
Zrównoważony rozwój / Udržitelný rozvoj / Natalia Walas	116
Bazar - země, prostor, objem, duch / Bazar - kraj, przestrzeń, kubatura, duch Euroregion Silesia, propozycje i poszukiwania nowych funkcji dla zdegradowanych obiektów / Euroregion Silesia, podněty a hledání nového využití pro degradované objekty / Mariusz Tenczyński	118
Bazar: antikvariát, vetešnictví / Bazar: antyki, starocie / Josef Kiszka, Markéta Knobová, Martin Nedvěd	121
Komentáře / Komentarze	
Warsztaty „Prajzsko – 2012“ / Workshop „Prajzsko – 2012“ / Piotr Obracaj	125
Hlučínsko, region staletími zkoušený, lid událostmi zocelený / Huczyńskie, region wiekami doświadczany, lud wydarzeniami zahartowany / Elen Malcharková	128
5 PROJEKT HRANICE / PROJEKT GRANICE	
Výzkum / Badania naukowe / Josef Kiszka	133
Grant „Škola bez hranic: Česko-polské pohraničí očima studentů architektury z Ostravy a Opole“ / „Szkoła bez granic: pogranicze Polsko-Czeskie oczyma przyszłych architektów z Ostrawy i Opola / Josef Kiszka, Martin Nedvěd	136
6 V ZÁVĚRU / NA KONIEC	
Bibliografie / Bibliografia	142
Výběrový seznam publikací vydaných po roce 1989 k dějinám, umění a architektuře Slezska / Spis wybranych publikacji wydanych po roku 1989 dotyczących historii, sztuki i architektury Śląska	146
Soupis památkově chráněných objektů v řešené oblasti Hlučínska i Ratibořska / Spis zabytkowych obiektów obszaru Huczyńskiego i Raciborskiego	147
Rejstřík / Indeks	148
O autorech / O autorach	149
Abstrakt	150
Streszczenie	152
Summary	154
Vědecká rada nakladatelství Accendo	156